

5 Programma Mobiliteit op maat

Inleiding en ontwikkelingen

Voor wonen, werken, recreëren, bedrijven en voorzieningen is de bereikbaarheid van Zeeland cruciaal. Die bereikbaarheid is kwetsbaar, omdat ze afhankelijk is van een beperkt aantal bruggen en tunnels. Daarom werken we aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het in stand houden van de infrastructuur die eigendom is van de Provincie Zeeland.

Het in stand houden van die infrastructuur (de provinciale wegen, fietspaden en het Kanaal door Walcheren) is een steeds grotere opgave. De werkzaamheden zijn ingericht op behoud van een stabiele kwaliteit. Doordat veel van de infrastructuur in dezelfde periode is aangelegd, nadert een groot deel daarvan ook het einde van de levensduur. Deze moeten we daarom grondig renoveren of vervangen.

Met investeringen in de Zanddijk, Kapellebrug, Randweg Oud-Vossemeer en Deltaweg wordt gewerkt aan versterking van de bereikbaarheid. De Midden-Zeelandroute is het toekomstbeeld om de komende decennia te komen tot een volwaardige tweede hoofdontsluiting voor Zeeland.

Het is de afgelopen decennia gelukt het aantal verkeersdoden en verkeersgewonden fors omlaag te brengen. Landelijk is de trend dat het aantal ernstig verkeersgewonden weer toeneemt. Om dat in Zeeland te voorkomen zetten we stevig in op verkeersveiligheid. De grootste verkeersveiligheidsrisico's worden aangepakt door een samenhangende inzet op gedrag, handhaving en infrastructuur.

In de Regionale Mobiliteitsstrategie staat hoe we het openbaar vervoer in Zeeland wordt verbeterd. Aanvullend op de routes met de bus, Westerschelde Ferry en trein, introduceren we de Flex. Daarmee wordt heel Zeeland van 6.00 uur tot 23.00 uur met openbaar vervoer bereikbaar. In 2026 maken we de laatste regio's bereikbaar met de Flex en in december 2026 start de nieuwe busconcessie.

Speerpunten

- Uitvoering van het actieprogramma binnenvaart.
- In 2026 het uitrollen van de Flex in de laatste regio's van Zeeland.
- Succesvolle start van de nieuwe busconcessie door EBS eind 2026.
- Uitvoering opstarten Prioritering verkeersveiligheid Provinciale N-wegen.
- Onderzoeken Oosterschelde-oeververbinding in het kader van het Toekomstbeeld Midden-Zeelandroute.
- Uitvoering projecten voor verbetering goederenvervoer vanuit het realisatiepact Nort Sea Port Goederenvervoer Corridor Zuid.
- Voorbereiding uitvoering bereikbaarheidsplan Westerscheldetunnel.
- Verhogen aantal deelnemende middelbare scholen verkeersonderwijs.
- Sneller renoveren en vervangen van verouderde wegen, bruggen en tunnels.

Beleidskader

- [Regionale Mobiliteitsstrategie: Zeeland Slim en Duurzaam Bereikbaar \(2022\)](#)
- [Beheerkader Infrastructuur Provincie Zeeland \(2018\)](#)
- [Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 \(2019, landelijk kader\)](#)
- [Zeeuwse uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid \(2020\)](#)
- [Zeeuws toekomstbeeld fiets \(2023\)](#)

Reguliere taken

- Het beheren, onderhouden én het toekomstbestendig houden van de provinciale infrastructuur. Die bestaat uit:
 - (water)wegen

- fietspaden
 - civiele kunstwerken (nat en droog)
 - aanlandingsvoorzieningen en terminals voor het fietsvoetveer
- Het beheer en ontwikkelen van de concessies voor openbaar vervoer: bus en Westerschelde Ferry.
- Het aanbesteden en/of inbesteden van nieuwe vervoersconcessies en - contracten.
- Het en uitvoeren van maatregelen voor de verkeersveiligheid.

Maatschappelijk effect

Provincie Zeeland werkt samen met andere overheden aan een compleet netwerk van infrastructuur en openbaar vervoer in Zeeland. Het infrastructurele netwerk moet betrouwbaar, veilig en snel zijn. Het openbaar vervoer in Zeeland moet bereikbaar, betaalbaar en beschikbaar zijn.

Doelstelling

Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen

Een goede bereikbaarheid voor inwoners, bedrijven, toeristen en forenzen en een goede bereikbaarheid via (vaar)wegen en spoor van de Zeeuwse havens- en grootschalige bedrijventerreinen door:

- Snelle en betrouwbare wegverbindingen.
- Een netwerk van spoor- en (vaag)wegverbindingen met het achterland met genoeg capaciteit voor de Zeeuwse havens (Terneuzen en Vlissingen-Oost) en grootschalige bedrijventerreinen.

Hierbij werken we aan versterking van de bereikbaarheid in en van Zeeland. Het Zeeuwse netwerk is kwetsbaar door de afhankelijkheid van bruggen en tunnels. In 2025 hebben de problemen met de Vlaketunnel de kwetsbaarheid van het Zeeuwse netwerk opnieuw aangetoond. Tegelijkertijd groeit Zeeland. Door de groei van de economie en de bevolking neemt het verkeer ook toe. Om die groei op te kunnen vangen, en de robuustheid van het netwerk te vergroten, is aanpak van de Midden-Zeelandroute noodzakelijk.

Ook moeten de wegen die in beheer zijn bij de Provincie Zeeland voldoende kwaliteit hebben. Met name in de verkeersveiligheid is winst te behalen. Met de prioritering verkeersveiligheid Provinciale N-wegen is de inzet voor de komende jaren bepaald. Op 18 wegen/ fietspaden zal worden gewerkt aan verbeteringen.

Ten slotte gaat het om het investeren in de binnenvaart en het verbeteren van het spoor. Zodat de havens en andere bedrijventerreinen niet alleen via de weg bereikbaar zijn. Nationaal werken we daarvoor samen in het programma goederenvervoercorridors.

Acties

Versterken van het incidentmanagement en verkeersmanagement

- Uitvoering geven aan incidentmanagement via verkeerscentrale en kantonniers en verkeersmanagement via Regionaal Verkeerskundig Team is samenwerking tussen Provincie, Rijkswaterstaat, NV Westerscheldetunnel, North Sea Port en Waterschap.
- Start van samenwerkingsverband Zeeland Bereikbaar.

Verbeteren logistiek en goederenvervoer

- Nationale samenwerking via het programma goederenvervoercorridors.
- Uitvoeren realisatiepact North Sea Port District in het kader van de goederenvervoercorridors.
- Stimuleren innovatie in de logistieke en transportsector via Zeeland Connect.
- Begeleiden bedrijven van modal shift van weg naar water en spoor via Zeeland Connect in samenwerking met Impuls Zeeland en North Sea Port.

Versterken binnenvaart

Uitvoeren actieprogramma binnenvaart, waaronder:

- Aanleg walstroomvoorzieningen kanaal door Walcheren en faciliteren walstroom in gemeentelijke binnenhavens.
- Aanleg van extra ligplaats binnenvaart Kanaal door Walcheren.
- Realisatie startpagina digitale instrumenten voor binnenvaartschippers.

Investeren in bereikbaarheid en verkeersveiligheid provinciale infrastructuur

- Voorbereiding uitvoering bereikbaarheidsplan Westerscheldetunnel voor reparatiewerkzaamheden in 2027.
- Vervolgstappen op basis van het Toekomstbeeld Midden-Zeeland route, specifiek onderzoeken Oosterschelde-oeververbinding.
- Op basis van het onderzoek doorgaand vrachtverkeer en de landelijke vrachtwagenheffing worden maatregelen vastgesteld en uitgevoerd.
- Naast de investeringen in grote projecten (Zanddijk, Traverse Kapellebrug en Deltaweg) worden goedgekeurde projecten in uitvoering gebracht (Randweg Oud-Vossemeer) en nieuwe projecten voorbereid (o.a. N667).

Beleid en prioritering bereikbaarheid en verkeersveiligheid

- Uitvoering opstarten Prioritering verkeersveiligheid Provinciale N-wegen.
- Rapportage Prioritering verkeersveiligheid Provinciale N-wegen.

Doelstelling

Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie

Samen met onze regionale partners werken we aan de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie. In 2025 is een stevige basis gelegd met de uitrol van de Flex op Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, Walcheren en in Zeeuws-Vlaanderen, met de gunning van de busconcessie aan EBS en met de voorbereiding op de Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer. De introductie van startprojecten de Flex en de implementatie van de busconcessie zorgen voor een verbetering van de bereikbaarheid in Zeeland. Eind 2026 zal de nieuwe concessie starten en in heel Zeeland de Flex actief zijn. Daarmee is er overal in Zeeland tussen 6.00 uur 's ochtends en 23.00 uur 's avonds een vervoersmogelijkheid. Via onze subsidieregeling hub ontwikkeling ondersteunen we de ontwikkeling van diverse mobiliteitshubs in de 13 gemeenten van de provincie. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ondersteunt de activiteiten actief, als voorbeeld voor andere delen van Nederland. De provincie Zeeland is hierin een koploperregio.

Acties

Uitvoering busconcessie

- Voor de verlengde concessieperiode 2025–2026 is ingezet op een beheerstrategie waarbij Connexxion en de Provincie toewerken naar een soepele transitie naar de nieuwe busconcessie per december 2026.
- Daarbij is er naar aanleiding van de rituitval in 2025 extra aandacht voor het voorkomen van rituitval.

Uitvoering Westerschelde ferry

- Vanuit de lopende opdracht aan de Westerschelde Ferry BV de gemaakte afspraken opvolgen.
- Voorbereidingen treffen voor exploitatie met nieuwe schepen.

Invoering flex en startprojecten

- Uitrol in de laatste regio's, Bevelanden en Tholen, van de Flex.

- Voor uitrol in iedere regio met door de gemeenten gecontracteerde vervoerder afspraken vastleggen over beschikbaarheid van voldoende vervoermiddelen en personeel.
- Op basis van tussentijdse evaluaties werking van de spelregels voor de Flex bezien.

Verbetering hubs en haltes

- Zeeuws netwerk van hubs en haltes optimaliseren en aan laten sluiten op de nieuwe dienstregeling van de bus, trein, de Flex en deelvervoer in het kader van de uitvoering van de regionale mobiliteitsstrategie.
- Realisatie van nieuwe hubs of upgraden van bestaande hubs ten behoeve van de algemene bereikbaarheid en van North Sea Port District (realisatie gereed voor 2028).

Totstandkoming mobiliteitscentrale

- Begin 2026 beoogde start van de Gemeenschappelijke Regeling Publiek Vervoer.
- Inregelen werking Gemeenschappelijke Regeling en onderliggende BV.
- Evalueren en bijsturen op kwaliteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid mobiliteitsaanbod.

Digitaal plannen, boeken en betalen

- Introductie in 2025 en verdere uitrol in 2026 van minimaal door marktpartijen ontwikkelde mobiliteitsdienstverlening apps 2025-2027.
- Verdere optimalisatie en benutting van de digitale systemen bij de Mobiliteitscentrale.
- Informatievoorziening voor reizigers via ReizendoorZeeland en telefonisch via mobiliteitscentrale.

Living Lab Smart Mobility

Via het Living Lab worden innovaties gericht op verdere verbetering voor reizigers uitgetest. Tot eind 2027 worden binnen het living lab projecten opgepakt. In 2026 lopende testprojecten zijn:

- Drempelloos in- en uitchecken in het publiek vervoer via het systeem van MobyYou.
- Groepsgewijs veilig van en naar school wandelen en fietsen door gebruik Scool2walk.
- Vernieuwende laadmethode die het stroomnet balanceren bij hubs via Interreg-project Super Smart Charging Hub.

Implementatie busconcessie

- Implementatie busconcessie met EBS.
- Wissel van concessiehouder van Connexxion naar EBS december 2026

Doelstelling

Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen

Een doelmatig en doeltreffend beheer van de provinciale (water)wegen op zodanige wijze dat deze aansluit bij de principes van assetmanagement en voldoet aan het onderhoudsniveau zoals door het bestuur vastgesteld.

Ten behoeve van een efficiënt en effectief beheer en onderhoud van de provinciale (vaar)wegen is in 2023 het Strategisch Assetmanagement Plan (SAMP) met daarin opgenomen een ontwikkelagenda vastgesteld. Bij het in stand houden van de infrastructuur wordt gekeken naar de prestaties die de provinciale infrastructuur (onder andere vaarwegen, wegen, fietspaden, bruggen) moet leveren, de kosten die daaraan verbonden zijn en de risico's die daarbij acceptabel zijn. Het SAMP bevat de kaders en uitgangspunten op strategisch niveau op grond waarvan de instandhouding (beheer en onderhoud) van de provinciale (vaar)wegen en daarmee verbonden kunstwerken doelmatig en doeltreffend georganiseerd wordt. Als nadere uitwerking van het Beheerkader is per infrastructuureel kapitaalgoed een beheerplan opgesteld. Daarin is op operationeel niveau beschreven op welke wijze dat specifieke kapitaalgoed in stand wordt gehouden.

Acties

Het plannen en uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan infrastructurele kapitaalgoederen op dusdanige wijze dat ze op het vastgestelde niveau in stand worden gehouden.

- We verbeteren het inzicht in meerjarige onderhoudsplanningen en het behoud binnen en tussen de verschillende kapitaalgoederen. Dat doen we op basis van het vastgestelde Strategisch Assetmanagement Plan en uitvoeringsstrategieën.
- Tevens vindt afstemming plaats met de plannen op het gebied van de geprioriteerde verkeersveiligheidsverbeteringen aan de infrastructuur. Het vastgestelde niveau is met deze werkwijze geborgd en onderdeel van uitvoering van onze reguliere taak.

De versterking van de samenwerking met andere (vaar)wegbeheerders door periodieke afstemmingsmomenten, we richten ons onder andere op een goede afstemming van wegwerkzaamheden en het voorkomen van overlast voor de weggebruikers.

- Als regio staan we voor een grote onderhoudsopgave die zorgen voor stremmingen. Daarbij is het Zeeuwse wegennet, zeker in de zomerperiode met veel toeristisch verkeer, vanwege het beperkte aantal oeververbindingen kwetsbaar voor uitval van wegen door bijvoorbeeld incidenten. De grootste wegbeheerders en ProRail stemmen de planning van werkzaamheden aan Zeeuwse wegen en het spoor af binnen het Regionaal Verkeersteam (RVT).
- Samen met Rijkswaterstaat, North Sea Port, NV Westerscheldetunnel en Waterschap Scheldestromen zetten we de transitie in gang van RVT naar team Bereikbaar Zeeland, waarvoor in 2025 een samenwerkingsovereenkomst is opgesteld. Dit om de inzet en samenwerking te vergroten.

Nadere uitwerking assetmanagement door actualisatie en implementatie uitvoeringsstrategieën

In 2022 hebben we de uitvoeringsstrategie voor de zogeheten natte infrastructuur vastgesteld. Dit omvat het Kanaal door Walcheren met de daar aanwezige bruggen en sluisen alsook de Zeelandbrug. Inmiddels zijn voor alle provinciale infrastructuur, zoals wegen en fietspaden, uitvoeringsstrategieën of beheerplannen vastgesteld. Het Beheerkader Infrastructuur Provincie Zeeland is volgens de nieuwe principes van assetmanagement in 2023 vernieuwd.

Doelstelling

Verbetering verkeersveiligheid

De ambitie is geen (vermijdbare) verkeersslachtoffers in 2050. Met de Zeeuwse uitvoeringsagenda Verkeersveiligheid uit 2020 was het doel om in 10 jaar tijd het aantal verkeersslachtoffers te halveren. Een forse opgave aangezien de landelijke trend laat zien dat zonder aanvullende maatregelen, met name onder de kwetsbare verkeersdeelnemers (waaronder een groot aandeel fietsers), het aantal ernstige verkeersgewonden stijgt. Ook in Zeeland is de afgelopen jaren de daling van het aantal verkeersslachtoffers gestabiliseerd. Het aanpakken van de grootste veiligheidsrisico's in het verkeer heeft voor de provincie hoge prioriteit.

Het vergroten van de verkeersveiligheid vraagt om aanpak van de grootste risico's in de samenhang tussen gedrag, handhaving en infrastructuur. Mede op basis van de verkeersveiligheidsanalyse provinciale N-wegen en de door SWOV gepubliceerde Zeeuwse Staat van de verkeersveiligheid zijn prioriteiten voor de infrastructurele investeringen bepaald en wordt de aanpak op gedrag en handhaving doorgezet.

Samen met de gemeenten, de scholen (zowel basis- als voortgezet onderwijs) en met onze partners zoals Veilig Verkeer Nederland, ANWB en ZLM geven we verkeerseducatie vorm van 4 tot 18 jaar. Door aan te sluiten bij landelijke gedragsbeïnvloedingscampagnes met een Zeeuwse invulling daarbij, proberen we verkeersonveilig gedrag terug te dringen. Nationaal lobbyen we voor meer verkeershandhaving en werken we samen met de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeenten, die sinds kort hun BOA's kunnen inzetten voor kleine handavingstaken.

Acties

We maken het verkeer veiliger voor kwetsbare en onervaren weggebruikers

- Wij bieden verkeerseducatie aan voor zo veel mogelijk basis- en voortgezet onderwijs leerlingen. Met het programma Zeeuws Verkeersveiligheidslabel (ZVL) verzorgen we verkeerseducatie op zo veel mogelijk basisscholen in Zeeland. Op dit moment gebeurt dit op 60% van de scholen, waarbij we streven meer scholen te laten aansluiten. Vanuit Verkeers Educatie Voortgezet Onderwijs (VEVO) gebeurt dit voor de middelbare scholen. Daarvan neemt inmiddels 100% van de scholen deel.
- Stimuleren van de uitrol van het landelijke project gericht op senioren 'Doortrappen, gezond en veilig fietsen tot je 100e!' onder alle Zeeuwse gemeenten.
- Het in heel Zeeland stimuleren van bewustwording en gedragsverandering rond veilige deelname aan het verkeer. Met de landelijke campagnemiddelen (frames/mottoborden) van het ministerie van I&W stimuleren wij onze partners om de verkeersveiligheidsboodschap "kom veilig thuis" uit te dragen. Provincie Zeeland financiert de inkoop en verspreiding van de campagneposters onder alle partner organisaties.

We verminderen de risico's van afleiding in het verkeer

De activiteiten over afleiding richten zich voornamelijk op het tegengaan van het gebruik van de mobiele telefoon tijdens deelname aan het verkeer. De landelijke campagne MONO is daarbij een belangrijk instrument. Hierbij volgen we de landelijke campagne kalender. In de MONO maanden organiseren we ook veel Zeeuwse MONO activiteiten, zoals een posterwedstrijd en MONO Scoort.

We verminderen de risico's van vermenging van landbouwverkeer met ander verkeer

We zetten in op bewustwording rond veilig omgaan met landbouwverkeer onder verkeersdeelnemers tijdens oogstseizoen. In samenwerking met de partners richten wij ons op veilig gedrag op de weg met de campagne 'Wie zaait, moet oogsten'.

We verminderen het aantal verkeersovertredingen.

- We werken in landelijke verband aan het inzetten van meer verkeershandhaving en meer invloed vanuit regio's op de locaties en wijze van verkeershandhaving.
- Stimuleren van de uitrol BOA verkeerstaken onder Zeeuwse gemeenten.
- Inzetten op verkeershandhaving thema afleiding in verkeer in samenwerking met de Politie Zeeland-West-Brabant met het project 'Ogen op de Weg (MONO bus)'.

Gecoördineerde uitvoering van de Zeeuwse uitvoering agenda SPV 2030.

In 2025 is nationaal het bestuursakkoord voor de uitvoering van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) vernieuwd. De samenhangende inzet op educatie en voorlichting (education), infrastructuur (engineering) en handhaving (enforcement) blijft het uitgangspunt. Binnen Zeeland wordt een gecoördineerde regionale uitvoering verzorgd door de afstemming binnen het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ).

Ondersteunen en stimuleren Verkeershandhaving

- We werken in landelijke verband aan het inzetten van meer verkeershandhaving en meer invloed vanuit regio's op de locaties en wijze van verkeershandhaving.
- Stimuleren van de uitrol BOA verkeerstaken onder Zeeuwse gemeenten.
- Inzetten op verkeershandhaving thema afleiding in verkeer in samenwerking met de Politie Zeeland-West-Brabant met het project 'Ogen op de Weg (MONO bus)'.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2022	2023	2024
doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen: het basisiniveau wordt behaald	ja	ja	ja
bereikbaarheid van basisvoorzieningen (ziekenhuis, huisarts, basisschool, middelbare school, Mbo, Hbo en wo, supermarkt) per auto **	matig	matig	matig
bereikbaarheid van basisvoorzieningen (ziekenhuis, huisarts, basisschool, middelbare school, Mbo, Hbo en wo, supermarkt) met Openbaar Vervoer**	beperkt	beperkt	beperkt
verkeersveiligheid : # geregistreerde verkeersdoden (ROVZ)	23	15	18

* Gewerkt wordt met VeiligheidNL aan een betere cijfers ten aanzien van verkeersveiligheid. Verwacht wordt dat in 2026 meer en betere cijfers beschikbaar komen

** Nationaal is een traject ingezet om de bereikbaarheid van voorzieningen in beeld te brengen. In de tweede helft van 2025 en in 2026 wordt hier samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor Zeeland een uitwerking aan gegeven.

Doelindicatoren

Doel	Indicator	Stand 2023	Stand 2024	Streefwaarde 2025	Streefwaarde 2026	Einddoel
(Vaar)wegen	Onderhoudsniveau infrastructurele kapitaalgoederen	Basis	Basis	Basis	Basis	Basis
Vergroten verkeersveiligheid	Aantal verkeersdoden	15	18	<16	<15	halvering aantal verkeersdoden in 2030 (<11)*
Snelle en betrouwbare wegverbindingen	Reistijdverlies op hoofdwegennet in Zeeland			<1%	<1%	Reistijdverlies van maximaal 1% van reistijd.
Waardering openbaar vervoer (OV-klientenbarometer)	Klantenwaardering voor het openbaar vervoer waarvoor concessieverlening plaatsvindt door de Provincie	Bus: 8,0	Bus: 8,0	Bus: 8,0	Bus: 8,0	bus: 8,0
		WSF: 8,2	WSF: 8,6	WSF: 8,5	WSF: 8,5	WSF: 8,5

* * Landelijke doelstelling halvering verkeersslachtoffers in 2030 (referentiejaar 2020). In 2020 waren er 22 verkeersdoden. Met de landelijke Monitor Verkeerveiligheid (MOVE), beschikbaar begin 2026 komen betrouwbaardere cijfers over verkeersongevallen tot stand.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026
Lasten	
050101 Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen	24.125
050105 Wegeninvesteringen	7.535
050111 Verbetering verkeersveiligheid	917
050112 Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen	32.507
050113 Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie	35.974
059999 Ambtelijke inzet	14.601
Totaal Lasten	115.658
Baten	
050101 Doelmatig en doeltreffend beheer (water)wegen	969
050112 Investeren in bereikbaarheid voor personen en goederen	29.300
050113 Uitvoering regionale mobiliteitsstrategie	4.527
Totaal Baten	34.796
Totaal begrote baten en lasten	-80.862
Onttrekkingen	
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5	-20.258
Toevoegingen	
980599 Bestemmingsreserves-Pr.5	18.719
Totaal begrote reserves	1.539
Totaal begroot	-79.322